

Overstap vanuit PO /SBO naar VSO

De PO-scholen brengen de leerlingen in kaart die in het VO (vermoedelijk) het beste tot hun recht komen in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO). Deze leerlingen kunnen via het (aan)meldformulier aangemeld in Onderwijs Transparant met de aanmeldreden '**mogelijke verwijzing naar VSO**'. Na aanmelding neemt het samenwerkingsverband contact op met de aanmeldende PO-school om te bespreken wat de vervolgstappen zijn. Het samenwerkingsverband zal de PO-school helpen met het opbouwen van het dossier t.b.v. een eventuele aanvraag van een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) voor het speciaal onderwijs.

❖ *Verwijzing naar het VSO*

Het speciaal onderwijs bestaat uit 4 clusters:

- Cluster 1: blinde, slechtziende kinderen
- Cluster 2: dove, slechthorende kinderen
- Cluster 3: motorisch gehandicapte, verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke kinderen
- Cluster 4: kinderen met stoornissen en gedragsproblemen

De cluster 3 en 4 scholen vallen onder het samenwerkingsverband. Voor verwijzingen naar VSO cluster 1 of 2, wordt verwezen naar de landelijke clusterverenigingen.

Bij de verwijzing naar cluster 3 of 4 dient het samenwerkingsverband altijd betrokken te worden. Aanmelden bij een VSO-school mag vanaf oktober van het voorgaande schooljaar (groep 8). Geadviseerd wordt om dit verwijzingstraject ook ruim op tijd met ouders op te starten, zodat ook deze kwetsbare doelgroep op tijd weet naar welke school het volgend schooljaar toegaat. De indicatoren en benodigde onderzoeksgegevens voor cluster 3 en 4 onderwijs zijn gezamenlijk opgesteld met de regio's Haaglanden, Zoetermeer en Westland.

❖ *Cluster 3*

Verwijzingen naar cluster 3 onderwijs vanuit het reguliere basisonderwijs / SBO komt weinig voor. De verwijzing waar SBO-scholen mogelijk mee te maken krijgen zijn verwijzingen naar cluster 3 ZML (Zeer moeilijk lerend). De overige types VSO cluster 3 worden hier buiten beschouwing gelaten.

Leerlingen die de overstap maken van het SBO naar VSO cluster 3 hebben het volgende profiel;

- IQ lager dan 55
- IQ tussen 55 en 70, in combinatie met laag leerrendement; DLE's onder 10 einde basisschoolperiode
- Ondersteuningsbehoeften op (één van) de volgende gebieden;
 - o Praktische en sociale zelfredzaamheid; zeer grote ondersteuningsbehoefte bij praktische handelingen of in de omgang met anderen.
 - o Voorwaarden om te leren; structurele behoefte aan ondersteuning om te kunnen leren, aanpassing van lesmateriaal en specialistische kennis van het docententeam.
 - o Emoties en persoonskenmerken; zeer grote ondersteuningsbehoefte op het gebied van emotieregulatie en persoonskenmerken.

- Integrale ondersteuning; onderwijsbehoefte is (structureel) verweven met een zorgbehoefte.

Het basisonderwijs dient de volgende informatie aan te leveren bij een verwijzing naar het Cluster 3 onderwijs;

- Een recent capaciteitenonderzoek (<2 jaar) en/of medische verklaring
- Didactische en gedragsmatige voortgangsrapportage (OPP).

Indien aanwezig;

- Psychodiagnostische rapportage waaruit blijkt dat er sprake is van geringe sociale redzaamheid
- Rapportagegegevens waaruit blijkt dat er sprake is van psychologische, psychiatrische of (para)medische hulpverlening.

❖ Cluster 4

Verwijzingen naar cluster 4 onderwijs vanuit het reguliere basisonderwijs / SBO komen geregeld voor. Dit zijn veelal de leerlingen die in het basisonderwijs extra ondersteuning vanuit PPO Delfland hebben gekregen, gericht op sociaal emotionele problematiek. Het wegvallen van een vaste docent in een vast lokaal in een verhoudingsgewijs kleine basisschool is vaak een te grote stap voor deze leerlingen. Er blijft een kleine, gestructureerde omgeving nodig met gespecialiseerde kennis.

Leerlingen die de overstap maken van het reguliere basisonderwijs/ SBO naar het cluster 4 hebben het volgende profiel;

- Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek, waarbij mogelijk de veiligheid van het kind of diens omgeving in gevaar wordt gebracht.
- Extra onderwijs- en zorgbehoeften op de volgende vlakken;
 - Emoties en persoonskenmerken; grote ondersteuningsbehoefte op het gebied van emotieregulatie en persoonskenmerken, voortdurende individuele aandacht behoevend op het gebied van gedrag, behoefte aan specialistische begeleiding.
 - Omgaan met anderen; de leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen.
 - Voorwaarden om te kunnen leren; de leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent, de leerling heeft structureel behoefte aan een prikkelarme omgeving met veel veiligheid, structuur en consequent handelen van de omgeving.
 - Didactische begeleiding; structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal/ aangepaste lesstof.
 - Integrale onderwijs- en zorgbehoeften; zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag.

Het basisonderwijs dient de volgende informatie aan te leveren bij een verwijzing naar het Cluster 4 onderwijs;

- Onderzoeksgegevens die de kenmerken van het kind en de aanvraag van een TLV cluster 4 onderbouwen.
- Een recent geëvalueerd ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Een pré-advies vanuit het samenwerkingsverband
- Het onderwijskundig rapport (OKR)